

De Nationale Pensioendialoog afgerond

Stap voor stap naar nieuw pensioenstelsel

Staatssecretaris Klijnsma is vorig jaar gestart met een brede maatschappelijke discussie over de toekomst van het Nederlandse pensioenstelsel. Op de website www.denationalepensioendialoog.nl schrijft ze er het volgende over: "Iedereen heeft recht op een plezierige oude dag. Daar hoort een goede inkomensvoorziening bij. Ik heb mijn oor te luisteren gelegd bij de gesprekken in het land over de toekomst van ons pensioen. Wat willen we? Wat is haalbaar? Wat is betaalbaar? Al deze vragen kwamen langs tijdens De Nationale Pensioendialoog." Generaties schreef al eerder over de themabijeenkomsten die Jetta Klijnsma in 2014 organiseerde. Wat is nu de stand van zaken van de Nationale Pensioendialoog?

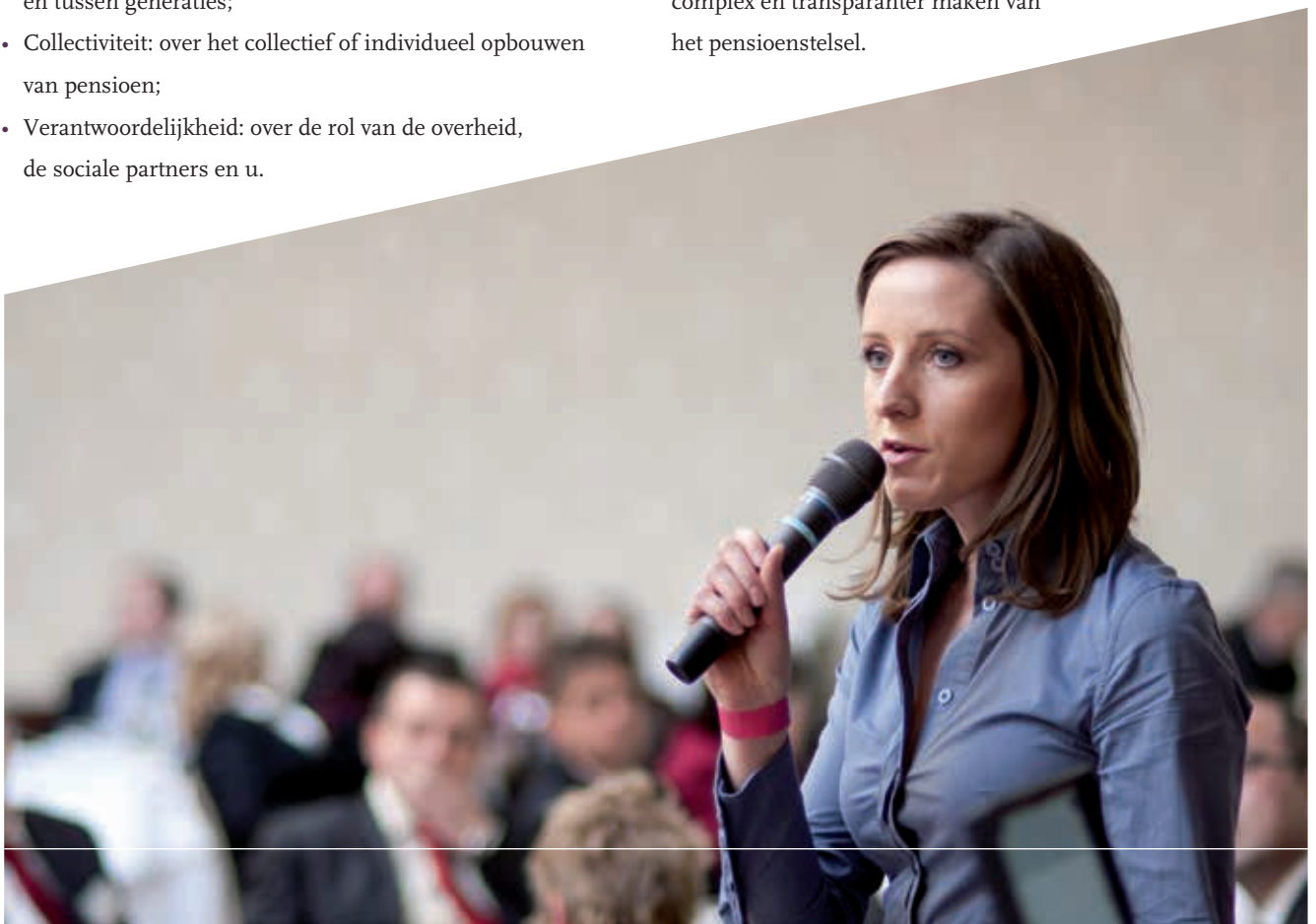
Themabijeenkomsten

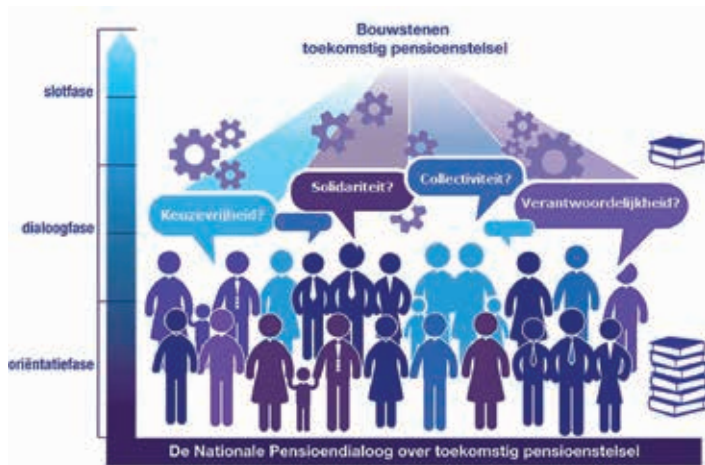
In 2014 vonden in het land negen themabijeenkomsten plaats. Iedereen kon hieraan deelnemen en zo zijn of haar mening geven over verschillende pensioentema's. Hieraan gaven zowel pensioenfondsen als wetenschappers gehoor, maar óók 'gewone' burgers. Vier thema's stonden in deze sessies centraal:

- Keuzevrijheid voor de deelnemer: over het wel of niet (verplicht) deelnemen aan een pensioenregeling en alle pensioenkeuzes die daarbij horen;
- Solidariteit: over het delen en verdelen van risico's binnen en tussen generaties;
- Collectiviteit: over het collectief of individueel opbouwen van pensioen;
- Verantwoordelijkheid: over de rol van de overheid, de sociale partners en u.

Slotbijeenkomst

Op 19 januari vond een slotbijeenkomst van de Nationale Pensioendialoog plaats waarin alle informatie die vergaard is bij de themabijeenkomsten werd samengevat en besproken. De rode draad van de samenvatting is daar als volgt gepresenteerd: de dialoog in het land heeft duidelijk gemaakt dat aanpassingen aan het pensioenstelsel nodig zijn om het goede te kunnen behouden. De veranderende arbeidsmarkt is daarvoor een belangrijke aanleiding. Ook benadrukken veel mensen en organisaties het belang van betere communicatie en het minder complex en transparanter maken van het pensioenstelsel.

Verder is er behoefte aan meer aansluiting bij individuele behoeftes. Het pensioen zou beter afgestemd moeten worden op het levenspatroon van de deelnemer. Veel mensen geven aan dat zij meer vertrouwen zouden krijgen als ze meer te zeggen krijgen over hun pensioen. De meeste participanten aan de dialoog vinden solidariteit in beginsel belangrijk, maar verschillen van mening over de mate en de richting waarin die solidariteit wenselijk is. Ten slotte is verantwoordelijkheid een belangrijk punt in de discussie. De opvattingen over wie waar voor verantwoordelijk zou moeten zijn, lopen uiteen. Wel verwacht de burger dat de overheid een bestaansminimum garandeert voor de oude dag.

Hoofdlijnennotitie

De eerste helft van 2015 heeft voor Jetta Klijnsma in het teken gestaan van het verwerken van alle informatie die in de Nationale Pensioendialoog is verzameld. Ook is advies gevraagd aan de Sociaal-Economische Raad (SER). De SER adviseert de overheid over belangrijke onderwerpen op sociaal-economisch gebied. De informatie uit de sessies en het SER-advies hebben geleid tot de Hoofdlijnennotitie die op 6 juli 2015 naar de Tweede Kamer is gestuurd.

De Hoofdlijnennotitie is geen kant-en-klaar ontwerp voor het pensioenstelsel van de toekomst. In de notitie staan de bouwstenen voor een mogelijk nieuw Nederlands pensioenstelsel. Daarmee kan de notitie politieke keuzes makkelijker maken. De politieke discussie richt zich op vier vragen:

- Voor wie moet er een pensioenregeling zijn?
- Wat wordt het pensioensysteem van de toekomst?
- Is meer maatwerk en keuzevrijheid nodig?
- Moet de 'doorsneesystematiek' worden afgeschaft?

En nu...

In de Hoofdlijnennotitie geeft het kabinet richting, maar laat ruimte voor invulling en overleg met spelers in het pensioenveld, zoals pensioenfondsen. Dat gaat het komende jaar plaatsvinden. Een nieuw pensioensysteem zou vanaf 2020 mogelijk moeten worden. Dat geeft ruimte voor een zorgvuldige uitwerking, voorbereiding en overleg. De toekomst van het pensioenstelsel staat hoog op de politieke agenda. Staatssecretaris Jetta Klijnsma gaat de komende tijd door met de verdere uitwerking van de vier genoemde vragen. Dit najaar volgt een werkprogramma van het kabinet waarin de vervolgstappen voor de uitwerking van de vragen worden uiteengezet. Aan de hand van dit werkplan start het kabinet het overleg met de pensioensector. ■

Wilt u meer weten over de Nationale Pensioendialoog en de thema's uit de Hoofdlijnennotitie?

Kijk dan op: www.denationalepensioendialoog.nl of www.philipspensioenfonds.nl/actueel